

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201424
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6422201424.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloleté deti A.: Q., nar. XX.XX.Y. a Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Banská Štiavnica, deti rodičov: matky D.. I. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. D.. V. XXX/XX, XXX XX B. V., právne zastúpenej Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom a otca F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. X. F. XXXX/X, XXX XX B. V., právne zastúpeného JUDr. Luciou Sklenárovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom, v konaní začatom na návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/66/2022 - 72 zo dňa 16. júna 2022 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom A.: Q., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX zamietol (I. výrok) a vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania (II. výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia predmetného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že otec maloletých detí navrhol zmenu frekvencie striedavej osobnej starostlivosti o maloletú Q. z jednotýždňových na dvojtýždňové intervaly a určenie výživného zo strany matky na sumu 270,- € mesačne a zverenie mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v trojdňových intervaloch, konkrétne mal. dieťa bude v osobnej starostlivosti otca od pondelka prvého párneho týždňa od 13.00 hod. do štvrtka prvého párneho týždňa do 19.00 hod. a od štvrtka nepárneho týždňa od 19.00 hod. do pondelka druhého párneho týždňa do 13.00 hod. a v osobnej starostlivosti matky od štvrtka prvého párneho týždňa od 19.00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 13.00 hod. a od pondelka nepárneho týždňa od 13.00 hod. do štvrtka nepárneho týždňa do 19.00 hod. a určenie výživného zo strany matky na sumu 134,- € mesačne.

3. Podľa názoru otca mal. detí od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom rozsudkom Okresného súdu Žiar na Hronom č. k. 25P/23/2021 - 107 zo dňa 05.10.2021 došlo k podstatnej zmene pomerov na základe výsledkov absolvovania sedenia rodičov v Centre Návrat v Banskej Bystrici. U mal. Q. sa ukázalo, že by bolo vhodnejšie zmeniť týždňový interval striedavej osobnej starostlivosti na dvojtýždňový od pondelka do pondelka, keďže dieťa nebude stále „na ceste“ od jedného

k druhému rodičovi, maloletá si nebude musieť stále baliť kufre a sama prejavila záujem o takúto zmenu striedavej osobnej starostlivosti. U mal. Q. navrhoval zverenie do striedavej starostlivosti oboch rodičov s poukazom na odporúčanie Centra Návrat v Banskej Bystrici s frekvenciou striedania 3 dni a 2 noci vzhľadom na vek mal. dieťaťa. Nariadovať znalecké dokazovanie za účelom posúdenia vhodnosti takejto formy osobnej starostlivosti u mal. Q. nepovažoval za potrebné, nakoľko medzi rodičmi je vytvorený dobrý vzťah s mal. deťmi, čo nie je sporné. Nie dobrú komunikáciu medzi rodičmi nepovažoval za dôvod brániaci zvereniu mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Podľa otca je odôvodnené určenie výživné matke na mal. deti v ním navrhovanej výške vzhľadom na špecifikované náklady a z dôvodu, že on je stále evidovaný na úrade práce, poberá invalidný dôchodok vo výške 233,10 Eur a 40,- € príspevok na dieťa stravovanie, kým matka v súčasnosti pracuje, má príjem cca 1 400,- € v čistom, poberá prídavky na dieťa po 25,- € a rodičovský príspevok 380,- € mesačne. Aj keď predpokladá, že do budúcnosti sa zamestná, z dôvodu, že v súčasnosti je bez príjmu a poberá len invalidný dôchodok navrhol zrušiť pôvodné rozhodnutie ohľadom platenia polovice školného z jeho strany vo výške 100,- € mesačne pre mal. Q. v Súkromnej škole U. v Banskej Štiavnici.

4. Matka návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom považovala za nedôvodný z dôvodu, že podľa nej od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností (na ktorej sa s otcom vzájomne dohodli) nenastala taká zmena pomerov, ktorá by si vyžiadala otcom navrhovanú zmenu rozsudku. Takúto zmenu nie je podľa jej názoru možné vidieť ani v názoroch a odporúčaniach F. L. A. I. z Centra Návrat v Banskej Bystrici, ktoré sú obsiahnuté v jej priebežnej správe zo dňa 10.02.2022 pripojenej k návrhu, na ktorú sa otec argumentačne odvoláva. Odporúčanie F. L. A. I. nemá takú váhu ako napr. odporúčanie odborníka z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých, do kompetencie ktorého spadá podávanie odporúčaní ohľadom najvhodnejšieho modelu realizácie styku detí s ich rodičmi s prihliadnutím na ním zistené citové väzby detí k rodičom, s prihliadnutím na osobnosť detí, ich vek, rozumovú vyspelosť a pod. Z predmetnej správy navyše vyplýva, že táto svoje odporúčanie o prípadnej možnosti realizovania striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nad mal. Q. naviazala na splnenie určitých podmienok a to od cca 2,5 roku dieťaťa, čo (v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie - poznámka odvolacieho súdu) nie je splnené, keďže mal. Q. má ešte len 2 roky a 3 mesiace a „pred finálnym schválením je namieste aktualizácia psychického stavu dieťaťa a tiež aktuálnej situácie a postojov rodičov“, z čoho sa dá vyvodiť, že p. I. svoje odporúčanie naviazala okrem iného aj na prípad, ak by ich rodičovský postoj k realizácii striedavej osobnej starostlivosti bol identický, čo však nebolo splnené, keďže k tejto otázke s otcom nenachádzajú rodičia zhodu a rovnako s otcom nedokážu konštruktívne komunikovať ohľadom otázok týkajúcich sa mal. detí, najmä mal. Q.. Preto podľa matky nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti nad mal. Q., a to jednak vzhľadom na nízky vek maloletej a súčasne tiež preto, že medzi rodičmi celkom absentuje schopnosť efektívne spolu komunikovať a dohodnúť sa na čo i len základných otázkach týkajúcich sa dieťaťa. Aj napriek odbornému poradenstvu, ktoré obaja rodičia niekoľko mesiacov podstupovali u F. L. A. I., naďalej medzi rodičmi pretrváva ich konflikt, ktorý neustupuje, ale naopak eskaluje. V súčasnosti má matka s otcom rozdielny pohľad na výchovu detí, v dôsledku čoho sa s otcom nedokáže zhodnúť ani na takých otázkach, či mal. Q. má alebo nemá navštevovať jasle, či má alebo nemá byť už zapísaná na predprimárne vzdelávanie v materskej škole a ak áno, v akej (súkromnej, či štátnej). Vzhľadom na uvedené bola matka nútená podať na Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 01.06.2022 návrh na rozhodnutie o podstatnej otázke týkajúcej sa mal. Q., ktorým sa domáha nahradenia súhlasu otca so zápisom mal. Q. na predprimárne vzdelávanie v Súkromnej materskej škole U. so sídlom v Banskej Štiavnici. To, že je otec voči matke mimoriadne negatívne nastavený a to, že má potrebu matke sústavne škodiť, je zrejmé z toho, že od vydania posledného rozsudku podal otec na matku celkovo štyri trestné oznámenia, ktorými sa snažil privodiť matke trestné stíhanie a zdiskreditovať ju v očiach súdu. Tieto snahy boli neúspešné, doposiaľ matke neboli zo strany orgánov činných v trestnom konaní doručené žiadne listiny, z ktorých obsahu by vyplývalo, že niektoré oznámenie otca bolo vyhodnotené ako dôvodné. Mal. Q. má toho času vytvorené u matky stabilné výchovné prostredie. Výchova matky, ako aj osobná starostlivosť o ňu nebola doposiaľ nikým nikdy spochybnená, a to ani kolíznym opatrovníkom a v konečnom dôsledku ani otcom, ktorý vo svojom návrhu neuviedol v tomto smere žiadnu zásadnú výhradu. Vzhľadom na uvedené neexistujú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by odôvodňovali prijatie záveru, že vhodnejšou formou výchovy a starostlivosti o mal. Q. by bola striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov. Otec sám v návrhu uvádza, že je invalidný dôchodca, pričom podľa matkiných známych informácií otec v nedávnej minulosti trpel (a nie je vylúčené, že naďalej trpí) ťzkostne depresívnou poruchou s konverznou symptomatikou so zníženým prahom frustrácie v rámci počínajúcej organickej alterácie CNS. To, že je matka vhodnejším výchovným vzorom pre zabezpečenie výchovy a

starostlivosti o mal. Q. je zrejme nielen vzhľadom na jej lepší zdravotný stav v porovnaní s otcom, ale aj vzhľadom na to, že vedie bezúhonný spôsob života. V tomto smere poukázala na výtláčok z verejnej internetovej stránky Ministerstva spravodlivosti SR, z ktorého vyplýva, že v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 2T/5/2021 je otec v súčasnej dobe v procesnom postavení obžalovaného zo skutku právne kvalifikovaného ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Keďže mal. Q. je vo veku 2 rokov, je dieťaťom útleho veku, má k matke silnú citovú naviazanosť, matka predstavuje pre ňu zdroj bezpečia, ochrany a výživy, a preto separácia od nej v tomto citlivom vývinovom období by určite nebola správna, preto jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti nepovažovala za v záujme maloletého dieťaťa. Matka taktiež nevidela dôvod na zmenu realizácie striedavej osobnej starostlivosti o mal. Q., nechápe, o akom „stálom cestovaní“ mal. Q. otec hovorí, keď ich domácnosti sú od seba vzdialené len niekoľko stoviek metrov, v dôsledku čoho premiestňovanie sa mal. Q. medzi ich domácnosťami v intervale 1x týždenne nepredstavuje pre ňu žiadnu záťaž. Záujem samotnej maloletej Q. o otcom navrhovanú zmenu frekvencie striedavej osobnej starostlivosti nie je matke známy, pred ňou sa maloletá nikdy takto nevyjadřila, nespokojnosť neprejavila, naopak považuje režim striedania v týždňových intervaloch za vyhovujúci, na tento si zvykla, a preto podľa názoru matky nie je žiadny dôvod meniť zabehnutý a fungujúci model striedania.

5. Matka v konaní zastávala názor, že skutočným motívom otca, pre ktorý podal návrh na súd, nie je záujem detí na nariadení striedavej osobnej starostlivosti v otcom požadovanom rozsahu, ale jeho snaha o zbavenie sa vyživovacej povinnosti, ako aj povinnosti platiť školné na mal. Q., ktoré sa mu preukázateľne platiť nechce. Uvedené vyplýva z doterajšieho správania otca, ktorý od nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku, t.j. od 11.10.2021 neprispieval na mal. Q. žiadnou finančnou čiastkou (žiadnym výživným). Všetky náklady spojené so starostlivosťou o mal. Q. zabezpečovala a hradila výlučne matka zo svojich prostriedkov a vo vzťahu k otcovi bola nútená domáhať sa platenia výživného na mal. Q. cestou núteného výkonu rozhodnutia a trestnoprávnou cestou. Otec bol trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 30.03.2022 sp.zn. 4T/30/2022-65 uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiacov, výkon ktorému mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 12 mesiacov. Súčasne je aktuálne voči otcovi vedené exekučné konanie na vymoženie zameškaného výživného a bežného výživného na mal. Q. na Exekútorskom úrade P. F. F. so sídlom v Banskej Bystrici, vedené pod sp. zn. 217 EX 340/22. Od otca sa podarilo až v rámci exekučného konania vymôcť sumu 365,21 €, ktorá bola matke poukázaná na účet dňa 24.05.2022 zo strany exekútora. Okrem zanedbávania povinnej výživy mal. Q. si otec neplní ani povinnosť platiť školné na mal. Q. v Súkromnej základnej škole U. v Banskej Štiavnici vo výške 100,- € mesačne v zmysle rozsudkom súdu schválenej rodičovskej dohody. Jedine za mesiac november 2021 poukázal otec na účet školy 70,- €. Vzhľadom na uvedené matka je nútená sama hradiť školné na mal. Q. v Súkromnej základnej škole U. v Banskej Štiavnici a to v sume 200,- € mesačne, čím sa otec na úkor matky každý mesiac bezdôvodne obohacuje o sumu 100,- €. Okrem toho sa otec nijakým spôsobom nepodieľa ani na platení paušálneho poplatku vo výške 420,- € mesačne za návštevu súkromných jaslí U. so sídlom v Banskej Štiavnici, ktoré mal. Q. navštevuje od 01.01.2022. Aj tento poplatok hradí v celom rozsahu matka. Za absurdnú považuje požiadavku otca, aby v prípade vyhovievania jeho návrhu bola matka súčasne zaviazaná prispievať mu na výživu mal. Q. sumou 270,- € mesačne a mal. Q. sumou 134,- € mesačne. K tvrdeniam otca, že je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzať o zamestnanie a že matkin príjem je vyšší ako jeho príjem z invalidného dôchodku uviedla, že otec vôbec nevyvíja nijakú snahu a aktivitu, aby si našiel zamestnanie zodpovedajúce jeho zdravotného stavu, za pomoci ktorého by si mohol zabezpečovať adekvátny príjem. Žiadna objektívna skutočnosť nebráni otcovi, aby sa zamestnal a dosahoval príjem zodpovedajúci jeho schopnostiam, možnostiam a dosiahnutej kvalifikácii. Matka považuje vyčíslené výdavky otca uvádzané vo „výpočte mesačných nákladov na deti v čase, keď sú s otcom“, za nelogické aj z toho pohľadu, že otec na jednej strane tvrdí, že jeho mesačný príjem je len vo výške 273,10 € (invalidný dôchodok + príspevok na diétne stravovanie), avšak výdavky (iba na deti) vyčísľil až v sume XXX,- € mesačne, avšak vôbec ich nepreukázal. Navyše otec pri svojom príjme zamlčal aj ďalšie príjmy (resp. úspory), a to najmä príjem z predaja bytu, ktorý má vo svojom výlučnom vlastníctve na ul. Na I. šachtu XXX/XX v B. V., v ktorom matka s otcom mal. detí v minulosti zdieľali spoločnú domácnosť. Otcovi matka z predaja bytu vyplatila sumu vo výške 24 592,49 €, z ktorej má otec dozaista k dispozícii ešte nejakú čiastku. Svoje mesačné výdavky na mal. Q. vyčísľila matka spolu v sume 223,17 € a na mal. Q. v sume 629,17 €.

6. Z vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie vyplynulo nasledovné:

7. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/23/2021-107 zo dňa 05.10.2021, právoplatným dňa 11.10.2021, bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bola mal. Q., nar. XX.XX.XXXX zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov tak, že osobnú starostlivosť o maloletú bude zabezpečovať otec v čase od pondelka párneho týždňa od 16.00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 16.00 hod. a matka v čase od pondelka nepárneho týždňa od 13.00 hod. do pondelka párneho týždňa do 13.00 hod., výživné nebolo určené, avšak rodičia sa dohodli na platení školného v Súkromnej základnej škole U. v Banskej Štiavnici každý po 100,- € mesačne. Mal. Q., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola stanovená vyživovacia povinnosť vo výške 60,- € mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, styk otca s maloletou bol upravený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. Q. každý páry týždeň v utorok od 08.00 hod. do 19.00 hod. a v piatok od 08.00 hod. do nedele do 19.00 hod., každý nepáry týždeň v stredu od 15.00 hod. do štvrtka do 19.00 hod. s tým, že otec si prevezme maloletú v stanovený čas pred bytom matky a po styku ju v stanovených časoch pred bytom matky odovzdá. Napokon sa rodičia dohodli, že zastupovať a spravovať majetok oboch detí budú rodičia.

8. Ohľadne aktuálnych pomerov rodičov a mal. detí súd prvej inštancie zistil, že matka naďalej býva s mal. deťmi v byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Matka je zamestnaná v spoločnosti B.-Q. a.s., A. XX, XXX XX A. ako konzultant pracovnej zdravotnej služby na dobu neurčitú a jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od mája 2021 do apríla 2022 bol v rozmedzí od 552,64 € do 1 176,12 €. Na maloleté deti poberá daňový bonus, prídavky na deti, na mal. Q. aj rodičovský príspevok. Nakoľko otec uhradil školné na mal. Q. len raz za mesiac novembere 2021, aj to len vo výške 70,- €, školné vo výške 200,- € (napriek dohode rodičov) platí len matka. Nakoľko neplatil ani výživné na mal. Q. od októbra 2021, podala na neho trestné oznámenie.

9. Pomery na strane otca, ako aj sám uviedol pri svojom výsluchu, sa podstatne nezmenili. Naďalej býva spolu so svojou matkou v byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 233,10 € mesačne a do septembra 2022 mal poberať peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, ktorý za obdobie januára až mája 2022 činil 48,- € mesačne.

10. Po poslednej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom bol trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4T/30/2022-65 zo dňa 30.03.2022 otec mal. detí uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, výkon ktorého trestu mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 12 mesiacov. Exekúcia na vymoženie dlžného a bežného výživného sa vedie u súdneho exekútora P. F. F., Exekútorský úrad so sídlom v Banskej Bystrici, pod jeho sp. zn. 217EX 340/22, pričom z dôchodku otca mal. detí sú od 10.07.2022 vykonávané zrážky vo výške 43,46 Eur mesačne na vymoženie bežného výživného. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica zo dňa 05.05.2022 bol matke na mal. Q. poskytnutý nárok na náhradné výživné vo výške 60,- € mesačne, počnúc dňom 01.04.2022 z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti otca uloženej mu právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/23/2021-107 zo dňa 05.10.2021. Napokon na otca mal. detí je Okresnou prokuratúrou Žiar nad Hronom podaná obžaloba pre trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Trestné konanie doposiaľ nie je ukončené.

11. Zo správy F. L. A. I. z Centra Návrat v Banskej Bystrici zo dňa 10.02.2022, ktorú otec pripojil k svojmu návrhu a o ktorú oprel svoj návrh súd prvej inštancie zistil, že striedavá starostlivosť sa u mal. Q. navrhuje cca od 2,5 roka veku, pred finálnymi schváleniami je na mieste aktualizácia psychického stavu dieťaťa a tiež aktuálnej situácie a postojov rodičov. Zo správy zo dňa 19.05.2022 vyplýva, že frekvencia striedania by mala byť v tomto vývinovom období po max. 3 dňoch (3 dni a 2 noci) s jedným rodičom, potom v rovnakom móde s druhým rodičom. Vzhľadom k veľkému konfliktu rodičov a vzhľadom k ich názorovým rozdielom v oblastiach stravy, zdravia, jasličiek, procesov o odovzdávaní dieťaťa druhému rodičovi, odporúča mediáciu rodičovskej dohody pre citlivú striedavú starostlivosť v uvedených oblastiach. Interval striedania sa odporúča postupne v neskoršom veku dieťaťa prehodnotiť a riadiť sa prednostne názorom dieťaťa, ktorý by mal byť posúdený nezávisle od interpretácie tohto názoru rodičmi.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 07.06.2022 súd prvej inštancie okrem iného zistil, že v domácnosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Styk otca s dcérami prebieha pravidelne, v prípade

pracovných alebo zdravotných dôvodov, pre ktoré sa styk nemôže realizovať sa rodičia vedia dohodnúť na náhradných termínoch. Matka označila vzťah dcér k otcovi a naopak ako veľmi dobrý. Matka dcéry na styk s otcom pripraví a preberanie a odovzdávanie detí prebieha relatívne bez problémov. Spolupráca s referátom poradenskopsychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a neskôr aj s Centrom Návrat Banská Bystrica, kde sa riešil rodičovský konflikt bola ukončená na základe vyčerpania 30 hodín spolupráce. V byte, v ktorom býva otec, majú mal. deti k dispozícii izbu, ktorá je vhodná na oddych, vzdelávanie a hry. Otec dlžné výživné na mal. Q. exekútorovi dorovnal, finančne mu vypomáha jeho matka. Komunikácia rodičov nie je dobrá, u rodičov sa vyskytujú časté hádky a spory, nedokážu sa dohodnúť, do ktorej školy a škôlky by mali mal. deti chodiť. Otec nevidí problém so striedavou starostlivosťou, o mal. deti sa stará dobre, matka mu mal. Q. dávala aj v čase, keď mala len 3 mesiace. V rámci pohovoru vykonaného v neprítomnosti rodičov sa mal. Q. pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila, že jej striedanie vyhovuje tak, ako doteraz, teda jeden týždeň u matky a jeden týždeň u otca. Vzhľadom na zistené skutočnosti kolízny opatrovník konštatoval, že obaja rodičia zabezpečujú starostlivosť o mal. Q. a Q. na dobrej úrovni, v domácnosti oboch rodičov majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu, vzdelávanie a všestranný rozvoj. Otec je s mal. deťmi v pravidelnom kontakte a podieľa sa na ich výchove. U mal. Q. kolízny opatrovník navrhol súdu ponechať striedavú osobnú starostlivosť v intervaloch tak, ako doteraz, teda jeden týždeň u matky a jeden týždeň u otca. K prípadnej striedavej osobnej starostlivosti u mal. Q. vzhľadom na jej vek a konflikty medzi rodičmi navrhol nariadiť znalecké dokazovanie.

13. Z oznámenia Súkromných jasiel U. so sídlom B. 1914/3B, Banská Štiavnica zo dňa 30.12.2021 súd zistil, že mal. Q. A., nar. XX.XX.XXXX je prijatá do zariadenia s termínom nástupu od 01.01.2022.

14. Na základe takto vykonaného dokazovania s poukazom na ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. m. . p.“) a ust. § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon o rodine“) dospel súd prvej inštancie k záveru o nedôvodnosti návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v celom rozsahu. Mal za to, že z pohovoru s maloletou Q. nevyplývalo tvrdenie otca, že táto si sama želá zmenu dĺžky intervalov striedavej osobnej starostlivosti, naopak táto sa v pohovore pred kolíznym opatrovníkom v neprítomnosti rodičov vyjadrila, že jej doterajšia úprava striedavej osobnej starostlivosti vyhovuje a z pohovoru nevyplývali ani žiadne také negatívne poznatky, ktoré by odôvodňovali zmenu pomerov a ktoré by vyžadovali zmenu pôvodného rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/23/2021-107 zo dňa 05.10.2021.

15. Za nedôvodný považoval súd prvej inštancie aj návrh otca na určenie výživného na mal. Q. zo strany matky vo výške 270,- € mesačne. Zastával totiž názor, že otcovi žiadna objektívna skutočnosť nebráni tomu, aby sa zamestnal a dosahoval príjem zodpovedajúci jeho schopnostiam, možnostiam a dosiahnutej kvalifikácii, teda otec nepreukázal, či vôbec vyvíjal nejakú snahu a aktivitu, aby si zabezpečil zamestnanie zodpovedajúce jeho zdravotnému stavu.

16. Ani u mal. Q., nar. XX.XX.XXXX podľa názoru súdu prvej inštancie nenastala žiadna závažná zmena, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k nej. Takúto zmenu podľa súdu prvej inštancie nemožno vidieť ani v odporúčaniach F. L. A. I. z Centra Návrat v Banskej Bystrici, ktoré sú obsiahnuté v jej správach zo dňa 10.02.2022 a zo dňa 19.05.2022. Z týchto správ vyplýva odporúčanie o prípadnej možnosti realizovania striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov u mal. Q. za splnenia určitých podmienok, ktoré neboli v danom prípade splnené, keďže mal. Q. mala (v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie - poznámka odvolacieho súdu) len 2 roky a 3 mesiace a matka s otcom nenachádza zhodu, nedokáže konštruktívne komunikovať ohľadom otázok týkajúcich sa mal. detí a najmä mal. Q.. Súd prvej inštancie mal za to, že z uvedeného je zrejmé, že nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti u mal. Q., a to jednak vzhľadom na jej nízky vek, ako aj pre absenciu schopnosti efektívne komunikovať a dohodnúť sa medzi rodičmi, čo i len na základných otázkach týkajúcich sa dieťaťa. Navyše otec vo svojom návrhu a ani kolízny opatrovník v správe neuviedli žiadnu zásadnú výhradu k starostlivosti a výchove matky u maloletej. Za daných okolností súd prvej inštancie nevidel dôvod na zmenu pôvodného rozhodnutia ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletej.

17. Súd prvej inštancie nevidel dôvod na nariadenie znaleckého dokazovania u mal. Q. vzhľadom na to, že styk otca s maloletou sa doposiaľ realizuje riadne podľa posledného rozhodnutia súdu, teda otec

je s mal. dieťaťom v pravidelnom kontakte a podieľa sa na jeho výchove. Skutočnosť, že posledným rozhodnutím má otec upravený styk s mal. Q. neznamená, že je na svojich rodičovských právach ukrátený. Má zachované všetky rodičovské práva a povinnosti, ktoré aj realizuje pri nastavení takéhoto širšieho styku s maloletou. Ani kolízny opatrovník nezistil v rámci šetrenia žiadne nedostatky pri realizácii styku otca s mal. deťmi.

18. Súd prvej inštancie nevykonal ani otcom navrhnutý výsluch F.. L. A. I. z Centra Návrat v Banskej Bystrici, nakoľko tento návrh bol prednesený až na pojednávaní, ktoré by muselo byť odročené za účelom doplnenia dokazovania a vykonanie tohto dôkazu by neprinieslo iné rozhodnutie vo veci.

19. Napokon súd prvej inštancie nepristúpil ani k vypočutiu mal. Q. pred súdom, nakoľko jej názor bol zisťovaný pred kolíznym opatrovníkom za účasti psychológa referátu poradenskopsychologických služieb, bez prítomnosti rodičov, kde maloletá mala spontánne uviesť skutočnosti, ktoré kolízny opatrovník uviedol vo svojej správe.

20. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 52 C. m. p. pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

21. Proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. s. p.“) a v § 62 ods. 1 C. m. p., t.j. z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci videl otec v tom, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil, z akého dôvodu návrh otca v celom rozsahu zamietol a nevysvetlil, najmä pokiaľ ide o zverenie mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti, prečo návrhu zamietol napriek odporúčaniu F.. L. A. I., najmä s poukazom na to, že otec už teraz má upravený styk s ňou široký a prečo vyhodnotil dôkazy len v prospech ponechania dieťaťa vo výlučnej starostlivosti matky a nie aj dôkazy v prospech striedavej osobnej starostlivosti.

23. Otec súdu prvej inštancie vyčítal, že nevykonal ním navrhovaný výsluch F.. L. A. I.. Nesúhlasil s dôvodmi nevykonania tohto navrhnutého dôkazu, t.j. že návrh bol prednesený až na pojednávaní, ktoré by muselo byť za tým účelom odročené a vykonanie dôkazu by neprinieslo iné rozhodnutie vo veci. Uvedený záver súdu prvej inštancie považoval za predčasný, pretože súd nemohol vedieť, ako sa svedok odborne vyjadrí. Otec mal pritom za to, že odborné vyjadrenie F.. L. A. I. spolu so zisteniami zo sociálneho šetrenia kolíznym opatrovníkom boli postačujúce pre vyhovenie návrhu otca. Ak súdu prvej inštancie toto odborné vyjadrenie nestačilo, mal pripustiť jej výsluch, alebo mal nariadiť kolíznym opatrovníkom a otcom navrhované znalecké dokazovanie za účelom odborného posúdenia vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti z hľadiska veku mal. Q. a určenia miery konfliktov rodičov, ich vplyvu na mal. Q.. Otec preto nepovažoval za presvedčivé odôvodnenie súdu prvej inštancie ohľadne nevykonania znaleckého dokazovania spočívajúce v tom, že otec má dostatočný styk s maloletou a teda sú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti a že medzi rodičmi sú konflikty, pre ktoré kolízny opatrovník neodporučil striedavú starostlivosť (ale len pre prípad, že by súd nenariadil znalecké dokazovanie). Podľa názoru otca, ak aj je v komunikácii rodičov problém, mal súd tento konflikt na základe ďalšieho dokazovania posúdiť z hľadiska jeho stavu, intenzity a napätia medzi rodičmi a vyhodnotiť vplyv ich konfliktu na maloleté dieťa. Až zistenie, že intenzita tohto napätia je taká, že má negatívny vplyv na mal. dieťa, môže byť dôvodom na ponechanie dieťaťa v starostlivosti len jedného z rodičov.

24. Otec mal za to, že sú splnené všetky podmienky vyžadované ust. § 24 ods. 2 zákona o rodine na zverenie mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že obaja rodičia zabezpečujú starostlivosť o mal. Q. a Q. na dobrej úrovni, v domácnosti oboch rodičov majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu, vzdelávanie a všestranný rozvoj. Konštatovanie súdu prvej

inštancie, že ani otec ani kolízny opatrovník nevzniesli žiadnu zásadnú výhradu k starostlivosti a výchove matky u maloletej nepovažoval otec za relevantné, pretože podmienkou nariadenia striedavej osobnej starostlivosti nie sú výhrady k starostlivosti druhého rodiča. Ďalej z postoja oboch rodičov v konaní je zrejmé, že obidvaja majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa. Vykonaným dokazovaním neboli preukázané ani žiadne dôvody, pre ktoré by nebolo v záujme dieťaťa zverenie do striedavej starostlivosti. V konaní nebolo preukázané, že by konflikt rodičov mal taký dosah na dieťa, že by nebolo v jeho záujme ho zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Práve za týmto účelom kolízny opatrovník podal návrh na nariadenie znalecké dokazovania, ktoré však súd nevykonával. Zo správy kolízneho opatrovníka pritom vyplýva, že samotná matka uviedla, že styk otca s dcérami prebieha pravidelne, v prípade pracovných alebo zdravotných dôvodov, pre ktoré sa styk nemôže realizovať, sa rodičia vedú dohodnúť na náhradných termínoch. Matka označila vzťah dcér k otcovi a naopak ako veľmi dobrý. Ďalej podľa otca z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v striedavej starostlivosti budú potreby dieťaťa zaistené minimálne tak, ako doposiaľ pri bežnom styku. Napokon bola splnená aj zákonná podmienka, že aspoň jeden z rodičov súhlasí so striedavou starostlivosťou, otec s ňou súhlasí, preto podal návrh na súd.

25. Otec mal ďalej za to, že súd prvej inštancie mal vykonať aj výsluch mal. Q. za účelom odstránenia rozporu medzi tvrdením otca, že maloletá sa pred ním vyjadрила, že by chcela dvojtyždňovú striedavú starostlivosť a správou kolízneho opatrovníka, z ktorej vyplynulo, že maloletá chce ponechať týždenný interval.

26. Otec bol napokon názoru, že predčasným rozhodnutím v otázke osobnej starostlivosti o maloleté deti súd prvej inštancie nevykonával dostatočne dôkazy vo vzťahu k určeniu vyživovacej povinnosti matky voči mal. Q. a v prípade zmeny starostlivosti o mal. Q. na striedavú osobnú starostlivosť aj voči mal. Q..

27. Otec preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom vyhovel, resp. aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Matka mal. detí vo vyjadrení k odvolaniu otca mal. detí navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a rozhodnúť, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Bola názoru, že súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie ohľadne nevyhovenia návrhu otca na zverenie mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s poukazom na bod 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že „u maloletej nenastala žiadna závažná zmena, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k nej.“

29. K otcom namietanému nevykonaniu v konaní pred súdom prvej inštancie navrhnutých dôkazov matka uviedla, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že ani prípadné vykonanie výsluchu F. L. A. I. by nebolo spôsobilé privodiť iné rozhodnutie vo veci, a to z dôvodu, že F. L. A. I. v rámci poradenstva, ktoré rodičom poskytovala, sa zameriavala najmä na individuálne psychosociálne intervencie vedúce k zmierneniu napätia v rodičovskej komunikácii. Z 30 hodín poradenstva, ktoré poskytla, strávili deti v prítomnosti rodičov (pod dohľadom a pozorovaním F. L. A. I.) iba 1 hodinu, teda veľmi krátky čas, počas ktorého (pozorovaním interakcie rodičov a detí) nemohla F. L. A. I. získať poznatky, na základe ktorých by mohla dospieť k bezpečnému záveru, že je v záujme mal. Q., aby bola táto zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Opätovne poukázala na to, že F. L. A. I. vyštudovala odbor sociálna pedagogika, jej odporúčania ohľadom formy starostlivosti o maloleté dieťa v danom prípade nemôžu mať takú váhu ako napr. odporúčania odborníka z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých, do kompetencie ktorého spadá podávanie odporúčaní ohľadom najvhodnejšej formy starostlivosti, resp. najvhodnejšieho modelu realizácie styku detí s ich rodičmi s prihliadnutím na zistené citové väzby detí k rodičom, na osobnosť detí, ich vek, ich rozumovú vyspelosť a podobne. Za neopodstatnené a nadbytočné považovala aj nariadenie znaleckého dokazovania s poukazom na pretrvávajúci rodičovský konflikt a negatívny postoj rodičov voči sebe navzájom.

30. Matka mala za to, že v súčasnosti nie je preukázaná existencia zákonných predpokladov a nie je v najlepšom záujme mal. Q. jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov najmä vzhľadom na absenciu schopnosti rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o mal. Q.. Stav mal. Q. je stabilizovaný. Súd prvej inštancie v starostlivosti matky o ňu nevzhliadol žiadne nedostatky, navyše matka otcovi nebráni stretávať sa s maloletou.

31. Napokon matka opätovne poukázala na jej argumentáciu z konania pred súdom prvej inštancie o skutočnej motivácii otca vedúcej k podaniu návrhu na začatie konania a následne aj odvolania.

32. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca a vyjadreniu matky mal za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne a úplne zistil skutočný stav veci a vec správne právne posúdil. Preto sa stotožnil s napadnutím rozhodnutím.

33. Otec mal. detí sa vyjadril len k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, v ktorom uviedol, že v plnom rozsahu trvá na podanom odvolaní a jeho dôvodoch, pretože kolízny opatrovník sa vyjadril k jeho odvolaniu len veľmi všeobecne, nevyjadril sa ku konkrétnym skutkovým tvrdeniam uvedeným v odvolaní.

34. Matka mal. detí vo vyjadrení k vyjadreniam otca a kolízneho opatrovníka zotrvala na svojich doterajších skutkových a právnych argumentoch, súhlasila s vyjadrením kolízneho opatrovníka.

35. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu otca len zopakoval to, čo už uviedol vo svojom predchádzajúcom vyjadrení v odvolacom konaní.

36. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

37. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca maloletých detí podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec nielen v rozsahu odvolania v zmysle § 65 C. m. p., nakoľko konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých možno začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 C. m. p.) nielen z dôvodov vymedzených v odvolaní v zmysle § 66 C. m. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 68 C. m. p. z dôvodu, že to nepovažoval pre zistenie skutočného stavu veci za potrebné a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho I. výroku vo veci samej o zamietnutí návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom, ako aj v závislom II. výroku o náhrade trov konania v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

38. Ohľadne zamietnutia návrhu otca v časti navrhovanej zmeny dĺžky časových intervalov striedavej osobnej starostlivosti o mal. Q. odvolací súd uvádza, že taktiež nevidí dôvod na jej výsluch pred súdom, ak jej názor na tieto časové intervaly bol zistený pohovorom pred kolíznym opatrovníkom v neprítomnosti rodičov. V konaní nebolo teda preukázané tvrdenie otca maloletej, že táto sama sa mala vyjadriť, že má záujem o dvojtyždňové intervaly. V konaní teda nenastal rozpor zistení z vykonaného dokazovania, ktorý by odôvodňoval prípadný výsluch maloletého dieťaťa pred súdom.

39. Pokiaľ ide o návrh otca na zmenu formy osobnej starostlivosti o mal. Q. z výlučnej osobnej starostlivosti matky na striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov, odvolací súd v prvom rade uvádza, že jeho formulácia zo strany otca je nevykonateľná. Z návrhu otca totiž vyplýva, že striedavá osobná starostlivosť by sa mala začať u neho v pondelok prvého párneho týždňa (zrejme kalendárneho roka - poznámka odvolacieho súdu) od XX.XX hod. do štvrtka (toho istého) prvého párneho týždňa do 19.00 hod. Potom by sa mala mal. Q. odovzdať matke, u ktorej by bola nepretržite sedem kalendárnych dní, t.j. od štvrtka prvého párneho týždňa od 19.00 hod. do pondelka (nasledujúceho, prvého) nepárneho týždňa do 13.00 hod. a vzápätí (nepretržite) od tohto pondelka, t.j. (prvého) nepárneho týždňa od 13.00 hod. do štvrtka (toho istého) nepárneho týždňa do 19.00 hod. a až potom by malo byť mal. dieťa opätovne v starostlivosti otca od tohto štvrtka (prvého nepárneho týždňa) od 19.00 hod. do pondelka druhého párneho týždňa do 13.00 hod. O tom, čo nasleduje ďalej, sa návrh nezmieňuje, nie je v ňom napr. uvedené, v koho osobnej starostlivosti a ako dlho má byť mal. Q. od pondelka druhého párneho týždňa (v kalendárnom roku) od 13.00 hod. do štvrtka druhého párneho týždňa a pod. Uvedený návrh ani nezodpovedá odporúčaniu Centra Návrat v Banskej Bystrici (ďalej aj „centrum“) o trojdňových intervaloch striedavej osobnej starostlivosti o mal. Q..

40. Odhliadnuc od uvedeného, nakoľko v prípade, ak by mal súd za to, že sú splnené podmienky pre striedavú osobnú starostlivosť, nie je v konaní, ktoré možno začať aj bez návrhu návrhom účastníka konania viazaný a môže odlišne vymedziť časové intervaly striedavej osobnej starostlivosti, odvolací súd uvádza, že rodičia navštevovali centrum prioritne za účelom riešenia ich konfliktnej komunikácie. Navyše zo správy centra zo dňa 19.05.2022 vyplýva odporúčanie ohľadne striedavej osobnej starostlivosti o mal. Q. za predpokladu dosiahnutia dohody rodičov v tejto otázke (táto forma starostlivosti mala byť výsledkom procesu mediácie vzhľadom k veľkému konfliktu rodičov a vzhľadom k ich názorovým

rozdielom v oblastiach stravy, zdravia, jasličiek, procesov odovzdávania dieťaťa druhému rodičovi, výmeny informácií o dieťati a pod., nie výsledkom autoritatívneho (vnúteného) rozhodnutia súdu), teda ani samotné centrum neodporúčalo striedavú osobnú starostlivosť o mal. Q. bez dohody rodičov na podmienkach jej realizácie. Odvolací súd je zhodne so súdom prvej inštancie názoru, že prípadný výsluch pracovníčky centra by nevedol k inému rozhodnutiu, táto podala svoje odborné stanovisko v správach centra a v konaní nebol uvedený žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by sa mala pri výsluchu od nich odchýliť, resp. prečo správy nepostačujú a aké skutočnosti významné pre rozhodnutie a nevyplývajúce zo správ by sa výsluchom mali zistiť. Napokon ak samotný otec považoval odborné vyjadrenie F.. L. A. I. spolu so zisteniami zo sociálneho šetrenia kolíznym opatrovníkom za postačujúce pre vyhoviecie návrhu otca, (odvolací) súd naopak považuje tieto za postačujúce pre zamietnutie jeho návrhu, preto ak otec v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie mal vykonať v konaní výsluch F.. L. A. I. alebo nariadiť znalecké dokazovanie pre prípad, že by mu jej odborné vyjadrenie nestačilo, z konania táto skutočnosť nevyplýva. Ak by totiž ani súd prvej inštancie nepovažoval závery odborného vyjadrenia za postačujúce pre rozhodnutie o návrhu otca, sám by mohol vykonať ďalšie dokazovanie nečakajúc na návrhy účastníkov konania.

41. Napokon jednou z kumulatívnych zákonných podmienok zverenia mal. dieťaťa v zmysle § 24 ods. 2 zákona o rodine (na ktorú poukázal v konaní aj samotný otec mal. detí) je podmienka, že striedavou osobnou starostlivosťou budú lepšie zaistené potreby dieťaťa (ako výlučnou osobnou starostlivosťou len jedného rodiča), podľa názoru odvolacieho súdu preto pre zmenu rozhodnutia o zverení mal. dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti len jedného z rodičov nestačí len preukázanie, že potreby dieťaťa budú striedavou osobnou starostlivosťou zaistené (minimálne) rovnako, ako keď je dieťa zverené do výlučnej osobnej starostlivosti, musí byť preukázané, že jeho potreby budú zaistené lepšie. Navyše na to, aby striedavá osobná starostlivosť bola v záujme maloletého dieťaťa, mohla efektívne fungovať a boli ňou lepšie zaistené potreby dieťaťa, je potrebné zo strany rodičov voliť jednotný prístup vo výchove k maloletému dieťaťu, ktoré potrebuje v záujme jeho priaznivého psychického vývinu najmä v ranom veku stabilný režim, pričom v tomto prípade bolo v konaní preukázané (okrem iných dôkazov aj správou centra zo dňa 19.05.2022), že rodičia sa na režime starostlivosti a na výchove mal. Q. v podstatných otázkach nevedia dohodnúť.

42. Už vzhľadom na uvedené nebolo potrebné nariaďovať znalecké dokazovanie ohľadne vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti o mal. Q. s prihliadnutím na jej vek a intenzitu vzájomnej konfliktnej komunikácie jej rodičov. Podporne ani odvolací nepovažuje takúto formu osobnej starostlivosti o mal. dieťa nízkeho veku za vhodnú, viaceré psychologické štúdie potvrdzujú, že významnejšiu rolu vo výchove dieťaťa má v ranom veku matka aj z hľadiska zdravého psychického vývoja maloletého dieťaťa, v prvých rokoch života je dieťa (za normálnych okolností vývinu) značne citovo naviazané na matku a rola otca začína plniť významnejšiu úlohu v zdravom psychickom vývine dieťaťa cca po troch rokoch veku dieťaťa. Preto (samozrejme za podmienky, že rodičia spolu nežijú, nevedú spoločnú domácnosť a teda nemôžu súbežne zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa) ak nie sú dané výnimočné okolnosti prípadu (spočívajúce v neochote, neschopnosti matky sa o dieťa riadne starať, resp. opustení dieťaťa matkou) prioritizuje sa z psychologického hľadiska starostlivosť matky o dieťa v prvých rokoch jeho života.

43. Úlohou konania o zmene úpravy rodičovských práv a povinností je skúmať, či došlo k podstatnej zmene pomerov oproti predošlej (poslednej) úprave, nieprehodnocovať správnosť posledného právoplatného rozhodnutia, ktorým v tomto prípade bola schválená rodičovská dohoda ohľadne tejto úpravy (zahŕňajúca v tomto prípade dohodu o forme osobnej starostlivosti o mal. deti, o neurčení vyživovacej povinnosti rodičov počas trvania striedavej osobnej starostlivosti o mal. Q. a o určení vyživovacej povinnosti otca k mal. Q., o zastupovaní a správe majetku mal. detí a o úprave styku otca s mal. Q.). Odvolací súd má za to, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností nedošlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu formy osobnej starostlivosti o obe mal. deti, zmenu rozhodnutia o zastupovaní a správe majetku mal. detí, ani zmenu rozhodnutia ohľadne vyživovacej povinnosti k nim, či zmenu úpravy styku otca s mal. Q.. Nárast príjmu matky zo zamestnania za obdobie pol roka od posledného rozhodnutia súdu s prihliadnutím na prudko rastúcu mieru inflácie v danom období (od konca februára 2022 v dôsledku vypuknutia ozbrojeného konfliktu na Ukrajine) pretrvávajúcu až doteraz a spôsobujúcu prudký nárast výdavkov každej domácnosti nepovažuje odvolací súd za okolnosti odôvodňujúce zmenu posledného rozhodnutia v otázke vyživovacej povinnosti rodičov. Na strane otca sa pomery (ako sám uviedol) podstatne nezmenili. Podporne odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uvádza, že sám otec v konaní uviedol, že predpokladá, že do budúca sa zamestná, je len

čiasťočným invalidným dôchodcom, pričom pri rozhodnutí o vyživovacej povinnosti bolo v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti a je prihladané nielen na skutočné príjmy, ale aj na ich potencialitu (v závislosti od schopností a možností rodiča) v zmysle § 75 ods. 1 zákona o rodine.

44. Aj keď odvolaním nebol napadnutý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov prvoinštančného konania, nakoľko sa jedná o závislý výrok od I. výroku vo veci samej (§ 379 písm. a) C. s. p. a § 65 C. m. p.), odvolací súd ho preskúmal a taktiež ako vecne správny s poukazom na §§ 57, 58 a 52 C. m. p. potvrdil.

45. Krajský súd rozhodol v zmysle § 2 ods. 1 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. a §§ 57, 58 a 52 C. m. p. na návrh matky mal. detí o náhrade trov odvolacieho konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

46. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Účastník konania má možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba

zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).